

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 24 січня 1987 року

№ 11 (3830).

Ціна 2 коп.

НАЗУСТРІЧ XX З'ІЗДУ ВЛКСМ

Поправки до календаря

Саме так, із поправками до виробничого календаря, трудяться члени комсомольсько-молодіжних колективів водіїв автомобілів Бобринецького районного агропромтрансу. Особливо добре йдуть справи у хлопців з КМК водіїв на ММЗ-554, яким керує В. І. Чернишенко. При плані 1 мільйон 73 тисячі 880 тонно-кілометрів результати виявилися красномовними: уже за перший рік XII п'ятирічки молоді водії самоскидів досягли цифри 1 409 060 тонно-кілометрів.

В. СЛОНЬ,
групкомсорг.
м. Бобринець.

Добра слава закріпилась за комсомольсько-молодіжним колективом служби контролю-вимірювальних приладів і автоматики Олександрійського 2-го Ім. Петровського цукрокомбінату, який очолює В. А. Скічко, групкомсорг Ю. Гресь. КМК успішно виконує виробничі завдання, взявши підвищені соціалістичні зобов'язання до XX з'їзду ВЛКСМ.

Фото В. ГРИБА.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦСУ УРСР

Трудящі Української РСР, втілюючи в життя рішення XXVII з'їзду КПРС, добились у 1986 році позитивних зрушень в економічному і соціальному розвитку республіки, внесли вагомий вклад у зміцнення єдиного народногосподарського комплексу країни. У всіх галузях забезпечено прискорення зростання і підвищення ефективності виробництва. Про це говориться в повідомленні ЦСУ УРСР про підсумки виконання державного плану економічного і соціального розвитку Української РСР у 1986 році.

Вироблений національний дохід становив близько 100 мільярдів карбованців (у фактичних цінах). Продукція промисловості зросла порівняно з попереднім роком на 6 мільярдів карбованців і досягла 146 мільярдів карбованців. Продукції сільськогосподарства одержано на 48 мільярдів карбованців, що на 2,6 мільярда карбованців, або на 6 процентів більше, ніж в середньому за рік в одинадцятій п'ятирічці.

Прискорення науково-технічного прогресу базувалося на якісному перебудованні машинобудування. Розширилось використання прогресивних технологій. Зміцнювались зв'язки науки з виробництвом.

В агропромисловому комплексі під урожай 1987 року озимі на зерно, вирощувані за інтенсивними технологіями, зайняли 52 проценти озимих зернових, проти 49 процентів під урожай попереднього року.

На технічне переозброєння і реконструкцію діючого виробництва направлено коштів на 21 процент більше, ніж у попередньому році при збільшенні загального обсягу капітальних вкладень на 6 процентів.

У народному господар-

стві введено в дію основні фонди вартістю 24,7 мільярда карбованців, у тому числі виробничі — понад 18 мільярдів карбованців.

Рационаліше почали використовуватися трудові ресурси. За рахунок підвищення продуктивності суспільної праці одержано весь приріст національного доходу, забезпечено економію праці більш як 0,7 мільйона чоловік.

Виконано встановлені завдання по економії основних видів матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів.

У промисловості в нових умовах господарювання працювало 1,7 тисячі виробничих об'єднань і підприємств, які виробили більш як половину загального обсягу промислової продукції. План реалізації продукції виконано на 100,8 проценти. Дещо поліпшилось виконання договору по поставках продукції.

Перевищено завдання по випуску більшості найважливіших видів виробів, достроково виконано річний план видобутку вугілля, газу, нафти, включаючи газовий конденсат, виробництва чавуну, сталі, приладів, засобів автоматизації та обчислювальної техніки, хімічного устаткування, автопокришок, хімічних засобів захисту рослин, синтетичних миючих засобів, паперу, радіоприймальних пристроїв, меблів та інших.

Продуктивність праці зросла на 4,3 проценти при плані 3,2 проценти, за рахунок цього одержано майже весь приріст виробництва. Зростання її випереджало підвищення середньої заробітної плати.

У 1986 році виготовлено товарів народного споживання на 61 мільярд карбованців. Планові завдання перевищено з більшості видів товарів.

У нових умовах господарювання працювали підприємства і організації агропромислового комплексу. Загальний обсяг продукції сільського господарства збільшився порівняно з 1985 роком на 1,9 проценти. Продуктивність праці в суспільному секторі сільського господарства зросла на 5,2 проценти. У колгоспах і радгоспах велась робота по ширшому використанню економічних методів керівництва, удосконаленню організації праці.

Урожайність зернових культур становила 26,5 центнера з одного гектара, що на 9 процентів вище від середньорічної урожайності в минулій п'ятирічці. Зібрано 19,1 мільйона тонн пшениці, 10,4 мільйона тонн ячменю, 8 мільйонів тонн зерно кукурудзи. Порівняно з минулим роком збільшились закупки картоплі, овочів, плодів і ягід. У колгоспах, радгоспах і міжгосподарських підприємствах виробництво м'яса і яєць зросло на 7 процентів, молока і вовни — на 4 проценти.

Виробництво лікеро-горілчаної і виноробної продукції зменшилось майже вдвоє.

У 1986 році введено в дію основних фондів на 1,1 мільярда карбованців більше, ніж у 1985 році. Капітальні вкладень за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 26,5 мільярда карбованців. Перевиконано плани по введенню в експлуатацію житлових будинків, об'єктів освіти і охорони здоров'я.

Вантажооборот усіх видів транспорту зріс на 5,5 проценти. Порівняно з 1985 роком обсяг послуг зв'язку зріс на 5 проценти.

На основі зростання економіки здійснюється програма соціального розвитку і підвищення народного добробуту. прийнята XXVII з'їздом КПРС Се-

редньомісячна грошова заробітна плата робітників і службовців у народному господарстві становила 179 карбованців проти 174 карбованців у 1985 році. Середньомісячна оплата праці колгоспників становила 142 карбованців. Зросли реальні доходи населення.

Здійснюється робота по реалізації комплексної програми розвитку виробництва товарів народного споживання і сфери послуг. Роздрібний товарооборот державної і кооперативної торгівлі становив 56,9 мільярда карбованців і зріс порівняно з 1985 роком, у порівняльних цінах, на 3,1 мільярда карбованців.

Збільшились масштаби житлового будівництва. За рахунок усіх джерел фінансування задано в експлуатацію 19,8 мільйона квадратних метрів загальної площі житлових будинків, або 350 тисяч нових впорядкованих квартир. Справи новосілля більш як 1,6 мільйона чоловік.

Різними видами навчання охоплено 19,5 мільйона чоловік.

Чисельність лікарів усіх спеціальностей зросла на 4 тисячі, кількість лікарняних ліжок — більш як на 7 тисяч.

Поліпшились демографічні показники. Кількість новонароджених у 1986 році в розрахунку на 1000 жителів становила 15,5 проти 15,0 у 1985 році. Показник смертності знизився до 11,0 проти 12,1, що обумовлено головним чином посиленням боротьби з пияцтвом і алкоголізмом.

Чисельність населення республіки за минулий рік збільшилась на 0,2 мільйона і становила на 1 січня 1987 року 51,2 мільйона чоловік.

Загальна сума затрат на охорону навколишнього середовища і раціональне використання природних ресурсів (включаючи витрати на ведення лісового господарства) становила близько 2 мільярдів карбованців.

(ПАТАУ).

Автографи миру

Щомісячне видання толбухінської окружної газети для молоді «Пламки» опублікувало на своїх сторінках сім листів і портретів своїх читачів, які гнівно засуджують паліїв війни. Перший лист належить перу Івана Станчева, учасника Вітчизняної війни, активного борця проти фашизму та капіталізму: «Війна в ядерний вік — безумство. Відвести загрозу війни — обов'язок усіх і кожного». Петя Атанасов — учень училища імені Христо Ботєва написав: «Не бути війні ніколи!». Секретар комітету ДКСМ заводу високовольтної апаратури Іван Вилчев: «Мир дорогий усім. В епоху науково-технічного прогресу наші машини повинні служити мирному життю, а не війні!».

На антивоєнному мітингу в окружному Будинку молоді було вирішено надіслати телеграму на ім'я президента Всесвітньої Ради миру Ромеша Чандри, в якій наголосити, що юнаки та дівчата Добруджі повністю схвалюють мирні ініціативи СРСР в ім'я щастя всього людства.

Наказ звітно-виборних зборів

Швейний завод імені Добри Орлова експортує свою продукцію в Радянській Союз та в 13 інших країн Європи, Америки й Африки. Кожен другий працівник на підприємстві — комсомольського віку. На звітно-виборних зборах в організації ДКСМ відзначалось, що в молодіжно-трудова колективах імені Благоева, Сатирова, Коларова, Христова всі комсомольці опанували по 2—3 суміжні спеціальності на пошитті одя-

гу, який відповідає високим вимогам сучасної моди.

Збори дали наказ новообраному комітетові комсомолу і кожному членові ДКСМ активно боротися за дострокове виконання плану соціально-економічного розвитку заводу в 1987 році — другому році дев'ятої п'ятирічки. Збори зажадали від комітету та бюро цехових організацій комсомолу впровадити досвід молодіжного трудового колективу імені Димитра Благоева, недавно нагородженого ЦК ДКСМ Почесною грамотою за досягнуті виробничі успіхи в 1986 році.

Квартири-молодим сім'ям

Крушарська обштинська народна рада з участю місцевого аграрно-промислового комплексу багато уваги приділяє задоволенню запитів молодих спеціалістів, які створили свої сім'ї. Всебічно розв'язують тут проблему забезпечення їх житлом. У кінці 1986 року в новий дев'ятиквартирний будинок вселились сім'ї молодих учителів. Найближчим часом ключі від квартири у споруджуваних будинках одержать 36 сімей спеціалістів, які приїхали в обштинський центр і села після закінчення вищих і середніх спеціальних навчальних закладів.

У таких селах, як Коритен і Дяково, нині розпочато будівництво житлових блоків для учителів. До кінця IX п'ятирічки планом житлового будівництва передбачено спорудити будинки, в яких житиме 50 сімей молодих спеціалістів.

Добірку за матеріалами толбухінської окружної газети «Добруджанська трибуна» підготував Н. ДОБРИН.

СУБОТНІЙ ФОТОРЕПОРТАЖ

Давно не було в Кіровограді такої зими, як нинішня. Втім, міцні морози, що помалювали вигадливими візерунками вікна та скували льодом Інгул, не всіх змогли змусити потепліше закутуватися в хутра й шарфи. Ось і цим «моржам» із північної околиці міста, які прогулюються по снігу в двадцятиградусний мороз та за вираши стрибують в ополонку, й клопоту немає через ті холоди. А яке ж то задоволення для молодих хлопців — роздягнувшись до пояса, натерти себе снігом!

Тим, хто звик до холодних обтирань, щоденних вправ на свіжому повітрі, активного відпочинку, нинішня суворозима дає ще одну можливість перевирити себе. Тож сміливіше — на лижі, у парк, у ліс, на ковзанку! Морозне повітря збадьорює, оздоровляє. Хтосьна, — може, послухавшись нашої ради, ви не лише побачите своїми очима все те, що зафіксував наш фотокореспондент, але й самі спробуйте прогулятися босоніж по снігу? Якщо так, то попереджаємо: поступовість, у всьому поступовість! І — успіху вам!

П. СЕЛЕЦЬКИЙ, В. ГРИБ (фото).

КОНКУРС СІЛЬСЬКИХ ТЕАТРІВ

Продовжується другий Всеукраїнський фестиваль народної творчості, присвячений 70-річчю Великого Жовтня. Його складовою частиною в області є і огляди театральної самодіяльності.

24 січня цього року на Кіровоградщині розпочинається зональний огляд XV обласного конкурсу однокішних вистав за п'єсами радянських драматургів. Творчі змагання сільських драмгуртків проводяться на базі Голованівського, Кіровоградського та Олександрійського районів. У них візьмуть участь переможці районних заключних оглядів, які були проведені у грудні минулого року.

Після десятиліття тому на землі порицеїв українського професійного театру, крім «Театральної весни» (конкурс багатокішних вистав) було запропоновано і огляд сільських драматичних колективів на кращу постановку радянської однокішівки. Цей захід виправдав себе. Налагодилася регулярна робота театральних колективів малих форм, виросла виконавська майстерність аматорів, значно збагатилася режисерська палітра керівників.

Якщо до проведення конкурсів однокішівки ми, загалом, говорили про великі колективи, яких було не так вже й багато, то сьогодні у більшості районів можна назвати десятки драмгуртків, які стали на міцну творчу основу. Тому в нинішньому огляді беруть участь його ветерани і ті, що вийшли на обласну орбіту вперше. Серед ветеранів змагатимуться за призоміся театрального колективу Піщанобродського, Мошківського, Оситнязького, Подорожненського, Комисарівського будинків культури Добровеличківського, Гайворонського, Новомиргородського, Світловодського районів, Мечиславського сільського клубу Ульянівського району. В числі дебютантів — драмгуртківці Ленінського, Андріївського, Любимівського, Степанівського будинків культури Маловисівського, Олександрійського, Голованівського, Устимівського районів.

Обласний огляд однокішівки буде проведено в дватри. Переможці зональних оглядів візьмуть участь у заключному конкурсі, де й буде визначено володаря перехідного приза імені Юрія Яновського.

Г. ВОЙЧЕНКО.

І ЗНАННЯМ оволодію, і скорю мистецтво й спів...» — так писав вісімнадцятирічний Карл Маркс у вірші «Почуття» в листопаді 1836 року, 150 років тому...

З чого починається людина? — З дитинства, юності, мрії:

Я не житиму спокійно, бо горить душа моя. Бути лагідним постійно я не можу — в бурі я!

Щоб зрозуміти особистість, недосить знати, що зроблено нею в зрілі роки. В житті людини не існує показника, який чітко поділяв би його на періоди — ранній, зрілий, пізній... Але початок особистості — в її перших активних свідомих вчинках. Дитячі та юнацькі враження, думки, переживання — це тайники, зазираючи до якого, можна знайти пояснення подальшим вчинкам людини.

В дитинстві Карла оточувало специфічне культурне середовище. З юрбою дітлахів він бігав схилами Маркусберга біля воріт Тріра. В пам'яті хлопчика відбилися сліди минулого: знамениті Чорні ворота, палац римських імператорів, терми (в V столітті н. е. Трір мав статус імперського міста — звідси Рим керував західними провінціями)... Сім'я Карлового батька — Генріха Маркса і барона Людвіга фон Вестфалена підтримували тісні стосунки. До фон Вестфалена (майбутнього тестя) Карл ставився з великою

любов'ю й пошаною. Від нього на все життя успадкував поклоніння Гомерові й Шекспірові.

В 17 років, по закінченні гімназії, Карл вже мав свої переконання, усвідомлював своє місце в цьому світі. Письмова екзаменаційна робота з німецької мови — твір «Роздуми юнака про виборі професії» є свідченням того. Рядки цього твору писала людина, готова принести себе в жертву в ім'я високих ідеалів.

ОСОБИСТІСТЬ Маркса поєднала в собі два, здавалося б, непримиренні напрями, якими йшла підготовка нового, кінцевого людського суспільства» (т. 3, с. 291). Маркс — спадкоємець античної філософії та поезії, знавець сонетів епохи Відродження, геніального Гегеля; він же — продовжувач справи Спартака, Томаса Мюнцера, Бабефа. Ф. Енгельс згадував, що в 30—40 роки 19-го століття революційно настроєні робітники з підозрою ставилися до будь-якої освіченої людини. Аскетизм і ворожо ставлення до освіти в робітничому русі вже набули у середині минулого століття по-сентантському реакційного характеру. Маркс і Енгельс вели боротьбу з вузьколюбими ремісниками, «штраубінгерами», з тим нострубатим дрібнобуржуазним середовищем, яке Генріх Гейне висміяв у образі передового ведмеда («Атта Троль»). Вчення Маркса і Енгельса провістило невід'ємність комуністичного руху з досягненнями людської думки в усіх галузях науки і мистецтва. В пра-

цях Маркса і Енгельса зустрічається безліч імен діячів літератури і мистецтва всіх часів і народів. Гомер, Горацій, Овідій, Данте, Шенспір, Вольтер, Бальзак, У і томі «Капіталу» Маркс цитує твори художньої літератури: Бальзана — «Гобсен», Бічера-Стоу — «Хатина дяді Тома», Вергілія — «Енеїда», Вольтера — «Кандід», Гете — «Фауст», п'єси Шенспіра, і це далеко не повний перелік.

«Прометей прикутий» Ес-

ти лекційних курсів, на які він записався, навчаючись у Боннському університеті. Палка любов до Женні привела Маркса до Клубу поетів Бонна. В грудні 1836 року Женні одержує від Карла три зошити віршів. В цих поезіях — його несамолюбне бажання оволодіти наукою і мистецтвом, щоб озброїтись на боротьбу зі сві-

В зали заліта, гарячий, і нічим глузливо вальить ниць.

Після переведення до Берлінського університету Маркс відвідує Берлінський Докторський клуб, інші берлінські літературні клуби. Його цікавив салон Беттіни фон Арнім, жінки, творчість якої яскраво виділяється серед імен німецької романтичної школи.

слабна ознака вічної любові». П'ятий зошит являв собою альбом сестри Маркса Софі, а шостий — її записну книжку, куди, крім братових віршів, вона вписувала твори інших улюблених поетів. За характером поезію К. Маркса можна поділити на п'ять жанрів. Це — ліричні поезії, здебільшого у формі сонетів (позначився вплив улюбленого Шенспіра); філософська лірика; вірші, присвячені видатним німецьким мислителям (Гегелю, Гете, Шіллеру), епі-

«...ЯК СПАЛАХ БЛИСКАВИЦЬ»

ПОЕЗІЯ В ЖИТТІ КАРЛА МАРКСА

хіла був улюбленим твором Маркса. В передмові до своєї докторської дисертації Маркс називає Прометея «найблагороднішим святим і мучеником у філософському календарі» і цитує есхілівські рядки, де Прометей одказує служі богів Олімпу Гермесові:

Одне ти знай, що я б не проміняв своїх скорбот на рабське слугування; Нехай до скелі буду я прикутий. Але не стану служником Зевеса.

Сам К. Маркс мав блискучий філософсько-артистичний розум. В юності він мріяв не про кар'єру юриста, не про мантию академічного вченого. Маркс збирався стати поетом. Література й естетика були для юнака найпривабливішими з дез'я-

том, якому він кидав виклик: «В тиші кабінетів я не можу звершити те, до чого прагне моя душа, і, тікаючи від спокою та задоволеності, я пориваюсь до бою. Я хотів би оволодіти всіма багатствами богів, сміливо досліджувати всі галузі наук, утвердити себе в поезії та мистецтві». Вірш «Людська гордість» сповіщає про народження велетня духу, революціонера:

...Милуватися юрбою, що пихато в небо підвелась? Що з пустою суетою і моя душа отак злилась? Ні ж бо! Велетні й пігмеї,

Ви — як те громаддя мертвих брил, Вам не внять душі моєї. Погляди не внять, не стащить сил, Я юрбу ту насирізь бачу. Погляд мій, як спалах блискавиць,

Х УДОЖНЬО-ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ

К. Маркса представлена в основному поезією. З біографічних джерел відомо, що він брав участь у літературному суперництві геттінгенських поетів. В 40-ті Зібрання творів К. Маркса і Ф. Енгельса вміщено 6 зошитів віршів Маркса, що дійшли до нас. Чотири з них написані його рукою, п'ята і шоста — рукою його сестри Софі, головним чином, це вірші 1835—1837 років, хоча перші літературні спроби Карла належать до 1833 року.

Перший і другий зошит мають назву «Книга любові», третій зошит названий, як у Гейне, — «Книга пісень». Вони адресовані «Мойй дорогій, вічно коханий Женні фон Вестфален». Четвертий зошит присвячений батькові — «Мому дорогому батькові до дня народження 1837 р. як

грами та балади. Особливе місце займають сцени з трагедій у віршах «Буланем», події якої відбуваються в горах Італії.

На поезії Маркса позначився вплив Гете, Шіллера, Гейне. Генріх Гейне був другим родичем Маркса. Один з перших віддавав молодих Карла і Женні у Парижі, на вулиці Ванно. Сучасний німецький дослідник Хайнц Монц встановив, що Маркс і Гейне були родичами, але вони не знали про це. У них було багато спільного: мова, культура, світогляд, любов до поезії, мистецтва, менавист до міщанства, філістерства, тупості. Це підтверджують і такі рядки молодого Маркса:

На кріслах зручно амостившись, сидить Німецька публіка, І тупо мовчить. Хай гуркотять там і тут буревії,

«ЗІРКА»-87: СТАВКА НА МІСЦЕВУ МОЛОДЬ

14 січня кіровоградська футбольна команда виїхала до Світловодська, де проведе черговий етап підготовки до нового сезону. Наш кореспондент зустрівся з старшим тренером команди майстром спорту Володимиром Михайловичем Спирidonовим. В 1962—1967 роках Спирidonов виступав в душанбінському «Памірі», потім грав за свердловський «Калінінець», «Пахтакор» (Курган-Тюбе). Разом з заслуженим майстром спорту Володимиром Мухомовим тренував команду першої ліги СКА (Київ), а в минулому році очолював футбольну збірну УРСР товариства «Урожай».

Володимире Михайловичу, як «Зірка» готуватиметься до нового сезону?

— Власне, підготовку до чемпіонату-87 ми почали ще наприкінці листопада минулого року. Нині ставку робимо на місцевих молодих футболістів. Я відвідав майже усі районні центри, які мають футбольні команди. Було відібрано багато талановитої молоді, котру раніш керівники «Зірки» не помічали. Під час двотижневого тренувального збору молоді гравці провели два товариські матчі — перемогли кіровоградський «Буревісник» (6:2) та поступилися «Радисту» (1:2).

17 грудня після відпустки зібралася вся команда. Після медичного огляду ми розпочали тренування. На початковому етапі підготовки головна увага приділялася високим загальнофізичним якостям кожного гравця. Тож в заняттях переважали вправи з важкої атлетики, гімнастики, бігу. Численно було працювати зі старшим тренером легкоатлетичної збірної області Віктором Іванцем, який запропонував цікаві тести, в ході котрих було визначено фізичний рівень команди.

У Світловодську ми пробуємо три тижні, де плануємо зіграти кілька товариських матчів. А завершати підготовку до нового сезону два навчально-тренувальних збори в Ужгороді.

— Які зміни відбулися у складі «Зірки»?

— Я вже казав, що головну увагу при комплектуванні команди будемо приділяти місцевим резервам. Адже кому, як не кращим футболістам Кіровоградщини, захищати честь «Зірки»? З Новоукраїнки запрошено Олександра Кулаковського, з Ульяновки — братів Андрія та Ігоря Білокопів, з Олександрії — Віктора Богатиря та Володимира Гнатченка, зі Знаменки — Олега Муравського. Кіровоградський «Радист» запропонував нам випробувати у справі Ігоря Резниченка. Після служби у лавах Радянської Армії прийшли до команди Сергій Степанко та Олександр Осипенко. Ще кілька гравців відібрано з футбольних шкіл обласного центру. Серед них — Володимир Бордюк, Ігор Макогон, Костянтин Сосенко.

Також повернулися до команди воротар Борис Філагов, який минулий сезон провів у складі одеського «Чорноморця», і Валерій Бойченко — з охтирського «Нафтовика».

Усі інші гравці добре відомі болільникам — Юрій Коломацький, Анатолій Сальников, Євген Чижик, Валерій Черних, Олег Коробко, Сергій Улицький, Ярослав Бобилів, Михайло Калита. Ще не приступили до тренувань після хвороби Валерій Самофалов, Владислав Іщенко, Станіслав Казаків, травмований Володимир Димов.

Небо ще дужче
і дужче чорніє,
Разять блискавиці
куди не поглянь —
Ніщо не збентежить
їх почувань.

В кращих своїх творах
— сонетах, присвячених
Женні, Маркс сповна роз-
кривав свою душу — ніж-
ну, палку, пристрасну:
НАГАДУВАННЯ ЖЕННІ

Женні, дай мелодій
неба
і вогню, щоб поплисти,
Лиш тоді сягне до тебе
Недовершений мій спів.
З часом Маркс зрозу-
мів, що його покликання
есе-таки не в поезії. Він
писав батькові: «Але по-
езія могла і мала бути
тільки попутним заняттям;
я повинен був вивчати
юриспруденцію і насампе-
ред відчув бажання спро-
бувати свої сили в філо-
софії».

Російською мовою вір-
ші Маркса з'явилися 1975
року у 40 томі Зібрання
творів (здебільшого у пе-
рекладі О. Старостіна).
Українською — 1979 року,
в 40 томі Зібрання творів
К. Маркса і Ф. Енгельса
(Політвидав України), у
перекладах Б. Олійника,
М. Бажана, Д. Білоуса:

За життя Маркса тільки
два вірші під загальним
заголовком «Несамовиті
пісні» («Скрипаль» і «Ніч-
на любов») були надруко-
вані в четвертому номері
берлінського щотижневика
«Атеней» за 23 січня
1841 року, тобто через 4
роки після їх написання
(в цьому журналі пізніше
спірабнічав Ф. Ен-
гельс). Рецензія однієї з
газет була схвальною, в ній
підкреслювався оригіналь-

ний талант молодого по-
ета. «Скрипаль» мимоволі
викликає асоціації із
спогадами сучасників про
гру геніального Нікколо
Паганіні (переклад М. Ба-
жана):

Скрипку скрипаль
притуляє,
Волосся з чола
відкидає, —
Шабля при боці
висить, дзвенючи.
Плащ геть подертий
лежить на плечі,
«Чом, скрипалю,
граєш так,
Викликаєш грою люті?
То кров кипить,
чи ринуть хвилі?
Так ти й смична
замети в силі».
«Що граю я? Так хвилі
грають,
Коли об смелі
ударлють.
Аж очі засліпили,
аж дух перейма,
Аж в пекло душа
поринає сама».

Франц Мерінг, перший
біограф Маркса, вважав,
що Карл розчарувався в
своєму поетичному дарі.
Однак дослідник був ви-
сокої думки про літератур-
ний стиль К. Маркса в
його наукових працях —
за його переконанням, худ-
ожність мислення вели-
кого вченого проявилася
у його наукових працях
Силою і багатством мови
твори К. Маркса не посту-
паються творам кращих
майстрів німецької літе-
ратури. Його стиль есте-
тичний, відзначається по-
чуттям міри; на відміну
від деяких науковців, ге-
ніальний Маркс був пев-
ний, що нудний виклад не
може і не повинен бути
ознакою вченості.

К. ТЕРЕНТЬЄВА.

НА ПРОХАННЯ ЧИ-
ТАЧІВ ДРУКУЄМО МА-
ТЕРІАЛ НАШОГО ПОЗА-
ШТАТНОГО АВТОРА ПРО
ТВОРЧИСТЬ В. ВИСОЦЬ-
КОГО.

М'Я Володимира Висоць-
кого було популярним
ще за життя. Передчасна ж
смерть цього актора, співа-
ка, поета загострила інте-
рес до його творчості.
Опубліковано вірші, статті,
спогади, кілька разів пере-
видавалася перша книга.
Платівки, магнітофонні
стрічки з піснями В. Висоць-
кого знаходяться в центрі
уваги як молоді, так і лю-
дей старшого покоління.

Володимир Висоцький —
автор оригінальних віршів.
Він зневажає гордовитість і
байдужість деяких друзів-
поетів до його творчості:

«И мне давали добрые
советы,
Чуть свисока, похлопав
по плечу,

Мои друзья —

известные поэты:
«Не стоит рифмовать,
«кричу — хочу».

Його вірші — про друж-
бу, вірність, про людські
взаємини. Нерідко вони ви-
сміюють вади — неадекватність,
тупість, міщанство, обива-
тельство. Але особливе міс-
це займає тема війни — як
у поезії, пісні, так і в його
акторській творчості.

Володимир Висоцький на-
родився 25 січня 1938 року.
Коли розпочалася війна,
йому було три з полови-
ною. Тож на той час, коли
дитяча пам'ять особливо
міцно і живо все фіксує,
припали ті чотири страшних
роки, а потім повосні... Во-
лодя разом з матір'ю був
евакуйований у місто Бузу-
нук Оренбурзької області.
Там він разом з іншими
дітьми жив у дитячому сад-
ку, а мама працювала на
лісорозробках. Нечасто до-
водилося бачитися, і Воло-
дя, чекаючи тих зустрічей,
тримав у кишені шматочок
хліба, зеконномлений під
час обіду. Для неї, і знову
ж: дитяча свідомість зафік-
сувала, що мати і хліб —
найсвятіше. А ще — Бать-
ківщина. На той час у це по-
няття входили рідний двір,
будинок, кімната, де було
так добре і затишно, куди
хотілося повернутися.

Майже все його недовге
життя минуло в Москві. Там
і тепер живе його мати —
Ніна Максимівна Висоцька,
у минулому — перекладач
з німецької, спірабнічав
одного з московських НДІ,
нині — пенсіонерка. Це во-
на прищепила йому любов

до театру. Вперше Володя
потрапив на спектакль, ко-
ли йому не було ще й трьох
років. Виявилось, що він
володіє чудовою пам'яттю,
бо після тих відвідин теат-
ру, згадає мама, образно, з
гумором переповів своїм
маленьким друзям усе, що
бачив. Навіть у тяжкі роки
Ніна Максимівна знаходила
час, щоб повести сина в
театр.

У Москві живе й батько —
Семен Володимирович Ви-
соцький, ветеран війни, офі-
цер у відставці. Тут же, до

сцени він грав Галілео Га-
лілея, Хлопушу із поеми
Есеніна «Пугачов», Маяков-
ського. За роль Гамлета
Володимир Висоцький був
удостоєний головного при-
зу Шекспірівського фести-
валю в Югославії. В 1967
році був поставлений
спектакль «Загиблі і живі»
— про поетів, які не повер-
нулися з війни. До нього і
була написана відома пісня
«Він не повернувся з бою».

Головним у житті і твор-
чості Висоцького було спіл-

Да, голос мой любому
опостылет.
Уверен, если где-то
я сохру,
Он ложь мою
безжалостно усилит».

Коли Висоцький виходив
на сцену з гітарою, він міг
лише мріяти про такий збір-
ник, як «Нера», який ви-
йшов у видавництва «Сов-
ременник». Якось в одному
з інтерв'ю Володимира Се-
меновича запитали, чи не
виникло в нього бажання
зібрати свої вірші у збір-

ЖИТТЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ В ПІСНІ

ник. Він відповів: «Виника-
ло, але це залежить не ли-
ше від мене. Не люблю
просити і оббивати пороги
редакцій зі своїми вірша-
ми. Волію сидіти і писати,
щоб можна було потім спі-
вати людям. Ось вийшла
моя невелика платівка, а на
обкладинці чомусь нама-
льовані берізки, річечка,
навіть лебеді відніються. А
пісні зовсім про інше —
пісні воєнні із кількох філь-
мів, що я написав для кіно-
студії «Білорусьфільм». Це
— «Братські могили», «Піс-
ня про новий час», «Він не
повернувся з бою», «Пісня
про землю»...

Ті пісні були для нього
особливо дорогими. І на-
віть згадане вище невдале
оформлення, вважав, обра-
жає їх зміст, адже вони про
тих, хто поліг...

Рідні і друзі згаду-
ють виняткову працездат-
ність В. Висоцького. Вдень
зйомка, увечері спектакль
(«А Гамлет який!»). Він
грав так, що сорочку його
під час антракту, хоч ви-
кручуй. Вночі сидав до сто-
лу. Вірші — то була час-
тинка життя. Глядачі пам'я-
тають створені ним образи
у фільмах «Погана хороша
людина», «Кухарка», «Я ро-
дом з дитинства», «Верти-
каль» і, звичайно ж, Жиг-
лова з телефільму «Місце
зустрічі змінити не мож-
на».

Висоцький поспішав жити.
Все робив швидко і, здава-
лося, найповільніші біля
нього починали жити і дія-
ти в його ж ритмі. Він хотів
багато астигнути. Але скіль-
ки лишилося незаграних ро-
лей, скільки пісень і віршів
не написано...

Л. РИБАКОВА.

Після «МК» виступу

«СТРЕС НА ЗАМОВЛЕННЯ»

1 листопада минулого ро-
ку під таким заголовком в
«Молодому комунарі» було
опубліковано критичну ко-
респонденцію про незадо-
вільну роботу екіпажу авто-
буса (номер вказувався
маршруту № 74, зокрема —
кондуктора.

Редакція одержала відпо-
відь від начальника Кірово-
градського автопідприємства
10021 Л. М. Облана: «Не-
доліки в обслуговуванні
мешканців обласного цент-
ру дійсно мали місце. Не-
правомірні дії кондуктора
В. Зпержинського засудже-
но рішенням зборів бригади,
за коефіцієнтом трудової
участі пока позбавлена пре-
мії за листопад 1986 року
(протокол № 11 зборів
бригади № 1 першої авто-
колонни від 11 грудня 1986
року). Стаття обговорена в
колективі».

РЕПЛІКА

БУЛАХ, ГРАБАР, СКЛЯРЕНКО... А ХТО ЩЕ?

Відділ легкої атлетики
Держкомспорту УРСР ви-
значив десятки кращих ле-
гоатлеток республіки 1986
року. Вісімнадцятирічна кі-
ровоградська авангардівка
Наталія Грабар увійшла до
першої десятки серед жінок
на дистанції 400 метрів. Її
результат — 54,38 секунд.
Слід підзначити, що цей по-
казник є кращим в респуб-
ліці серед спортсменок її ві-
ку. Дистанцію 200 метрів
Наталія пододала за 24,7
секунди (четверте місце у
десяти серед дівчат).

П'ятнадцятирічна Тетяна
Булах — наймолодша серед
спортсменок, які змагалися
на дистанції 800 метрів. За
цією результат 2.09,9, третій
рядок та добрі перспективи
на майбутнє. А Ірина Скля-
ренко займає четверте місце
на дистанції 1500 метрів
(4.29,7).

Оже, три кіровоградські
авангардівки потрапили до
десяти кращих і вони по-
винні гордитися цим, як і
усі прихильники спорту на-
шого міста. Однак просто
захоплюють дух «астроно-
мічні» показники інших міст.
Наприклад, до першої де-
сятки потрапило 53 киянки,
31 дніпропетровчанка та
харків'янка, 26 одеситок.

Оже, легкої атлетиці Кі-
ровоградщини надто замо-
ло бути представленої в рес-
публіканських ранг-листах
лише трьома легкоатлетка-
ми.

Л. ЛЕЙБЕНЗОН.
м. Кіровоград.

3 ЧЕРКАС— ІЗ НАГОРОДАМИ

В Черкасах відбулися гра-
диційні республіканські зма-
гання зі спортивного орієн-
тування на Кубок визна-
чення міста від німецько-фа-
шистських загрозливих. Честь
Кіровоградщини в цих за-
хищали представники спор-
тивного клубу «Зірка». Сту-
дент факультету фізико-

вацій педагогічного інсти-
туту першорядник Вале-
рій Герасенко був другим
на дистанції сім кілометрів,
поступившись лише одному
з найсильніших орієнтуваль-
ників республіки черкашани-
ну, майстру спорту Миколі
Вожко.

В. МАНОЙЛЕНКО.

ТУРНІР ШАХІСТІВ

Цікавий шаховий турнір
організував Ленінський Па-
лац піонерів міста Кірово-
града. В змаганнях взяли
участь дванадцять шкіль-
них команд, у складі яких
болільники побачили чимало
відомих шахістів. На-
приклад, учень середньої
школи № 34 Вадим Ломо-
нос уже двічі перемігав у
чемпіонаті Кіровограда се-
ред чоловіків. Однак його
команда поступилася пер-
шій збірній школи № 16,
честь якої захищали Ігор
Оляненко, Олег Січкар та
Людмила Зайкіна. На тре-
тьому місці — команда серед-
ньої школи № 13. Усі при-
зери тренуються під керів-
ництвом Віталія Кожухаря.

Наш кор.

КЛУБ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

ВІД ставу до нової вулиці — рукою подати. З пагорба добре видно чорний полиск ще невлелегого асфальту і обіч нього два ряди гарних і по-сільськи добротних будинків. В молодих, у цю пору вже безлистя садках розгукують один лиш зимовий вітер. Та й навесні на фоні яблуневої заметілі чарівняських садів цей червоно-цегляний масив ще не виглядає добре обжитим. Однак, на все свій час. Бо й сьогодні майже в кожній оселі щирим сміхом дзвенять дитя-

динку Погорелових на новій вулиці. І що найперше впало в очі: гарно прибрані хата, меблі зі смаком підбрані. Коли тільки встигає!

Ледь більше десяти років, як Наталка Погорелова закінчила школу. Вчилася добре: в атестаті — лише «четвірки» та «п'ятірки». І для багатьох у селі було дивною, що дівчина не поїхала аступати до інституту, а одразу вирішила працювати в радгоспі.

Починала телятницею. А вже згодом заплонували

Є у родині цікаві, я б ска-зав, сімейні ритуали. Наприклад, «учнівські збори». Це коли старші, школярі, разом із матір'ю й татом перевіряють шкільні домашні завдання, говорять про шкільні справи. Або коли менші, вже лежачи в ліжечках, чекають матусиного приходу із ферми: її доброго слова, поцілунку на сон грядущий...

А на вихідні сім'я наразі збирається разом. Тато організовує різні ігри, мама вголос читає казки (книги — то її велике захоплення).

У ДОМІ СЕРЕД ДОЛІ ЛЮДСЬКІ МОЛОДОГО САДУ

чі голоси. Живуть на новій вулиці — в основному молоді трудівники радгоспу.

У Наталі і Григорія Погорелових, як на нинішні часи, — сім'я чималенька. І треба ж таке. Якось, вертаючись автобусом з райцентру до села, слухала молода жінка просторікування літнього дядечка. Ото, каже, раніше у людей було багато дітей! А теперішня молодь, мовляв, лише про себе дбає. «Ось ти, дочко, посміхасяся, — зненацька звернувся до Наталки, — а сама, напевне, й одного на ноги не поставила?». «Та чого ж? — відказала Наталка повагом. — Семеро їх у мене...».

Як би там не було, а турбот з такою сім'єю — хоч відбавляй. Та не кидав молода мати роботи на радгоспній фермі. А що робить на совість, то давно про те її результати свідчать. Подолала чотири-тисячний рубіж по недоях молока на корову. І нинішнього року вирішила одержати не менше, як по чотири тисячі кілограмів.

...Якось довелося побувати у п'ятикімнатному бу-

гуну корів доглядати. Добрим словом згадує одну з краших у радгоспі доярку Н. В. Попичук, котра ще дівчинкою разом з сім'єю переїхала сюди. Вчила ще тоді, як була Наталка школяркою, і доглядати корів, і доїти. От і згодилась наука, як привела життєва стежина дівчину на ферму. Та й потім багато допомагала їй. Надія Василенко в роботі...

Отож нині з роботою у Наталки все гаразд. А інше? Молода мати сміється: «Діти у мене хороші, чоловік добрий. Чого ще для щастя треба?». Справді, сім'я у них дружна. Кожну

вільну хвилину стараються разом бути. Синів і дочок Погорелови змалку до праці привчають. Виростуть — науку за плечима не носитимуть.

У селі кажуть: «Хороші діти у Погорелових ростуть». Хоч, звісно, не така проста справа — семеро дітей виховувати. Тут вже, певно, така батьківська любов потрібна, щоб на всіх діток вистачало і доброти, і ласки, й вимогливості...

Часто читають книги і про героїзм радянського народу у роки Великої Вітчизняної війни. Адже, дбаючи про добро для своїх дітей, не може вона не думати про те страшне, що несе з собою війна. Читаючи дітям про війну, вона хоче навчити їх, як то добре жити в мирі.

Багато чого з того, чим живе сім'я Погорелових, схоже на життя інших. Хоча специфіка певна обов'язково присутня. Ось хоч би питання сімейного бюджету. В родині Погорелових воно, як ведеться, вирішується гуртом. Принцип такий: купувати перш за все необхідне.

Живлять бюджет сім'ї не лише заробітки в радгоспі, але й підсобне домашнє господарство. Щасливо і заможненько живуть Погорелови. Та заможних сімей у «Червоному землеробі» багато, — вважає кожна. А от такого багатства, як у Наталки та Григорія, — стільки синів та дочок — ні в кого нема.

О. ГАВРИЛЕНКО.

с. Чарівне, Бобринецький район.

Якої казки золоті млі, якої весняної заметілі

Очі весілля посеред зими — Такі щасливі, світлі, сніжно-білі! Фото Г. КОШКА.

МОЛОДІЙ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

ЯЛСВИЧИНА З ЧОРНОСЛИВОМ

Яловичину нарізають по чотири-п'ять шматочків на порцію, підбивають, посипають перцем, обсмажують на вершковому маслі і тушують. У горщик налядують злегка підрум'янену цибулю, чорнослив, тушковане м'ясо, просмажений з маслом томат-пюре, заливають м'ясним бульйоном, закривають зверху пласначками з дріжджового тіста і ставлять у духовку на 20 хвилин. Подають у горщику. Як гарнір подають салати, мариновані та солоні фрукти і овочі.

500 грамів яловичини (м'якоти), 2 склянки бульйону, 4 цибулини, 100 грамів чорносливу, по 2 столові ложки вершкового масла та томат-пюре, чорний мелений перець, сіль на смак; для тіста: 1 скляна борошна, 5 грамів дріжджів, півчайної ложки цукру-піску, 4 столові ложки води.

ВІДБИВНІ З РИБИ

Для відбивних підійде свіжоморська риба (хен чи минтай). Її помити, почистити, порізати на порції, потім ножем нусом розрізати по хребту пополам, вийняти кістки і легенько відбити. Потім шматочки вкочити у яйце, обкрити у борошно і смажити на олії.

ЗАЛИВНЕ

Розбити яйце, залишивши цілою більшу частину шкаралупи. На дно порожньої шкаралупи покласти наліну, шматочок вареного м'яса чи язика, мильна листочка петрушки і залити бульйоном з холодою чи желатином з водою до половини. Поставити їх в лоток для льоду, щоб заходили, потім розбити шкаралупу і покласти на блюдо.

СІМЕЙНІ відносини — складна і своєрідна сфера життя. Тому інтерес до цієї статті і масовий. Великою мірою вона впливає на формування особистості, на моральне виховання молоді. Сьогодні держава особливу увагу приділяє молодим сім'ям, чимало заходів здійснює для того, щоб вони ставали міцнішими і дружнішими, без якої життя сім'ї стане одноманітним і нудним, — радість сімейного спілкування. Вона можлива тільки там, де є культура сімейних відносин.

Що це таке? Автор книг «Семья в социалистическом обществе» (М., 81), «Культура семейных отношений» і «Работа клуба по формированию культуры семейных отношений», виданих у 1985

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

ПРО КУЛЬТУРУ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН

щоб поліпшувались умови життя і можливості виховання дітей. А що для цього треба знати і вміти молодому подружжю? Поки що в школах тільки запроваджуються уроки етики і психології сімейного життя, не так ще багато клубів і кафе для молоді, але є чимало науково-популярних книг, які можуть стати молодим добрим порадищем в тому, як готувати себе до сімейного життя і в тому, як правильно його будувати з перших кроків. Кілька з них і хочу вам порадити.

...Сім'я, як соціальна система, реалізує себе через різні види взаємовідносин: соціально-біологічні, господарсько-економічні, юридичні, моральні, психологічні і естетичні. Є в сім'ї чотири найважливіші функції: репродуктивна (кількісне відтворення сім'ї), господарська, виховна і відбуда (взаємна підтримка здоров'я, життєвого тонусу, організації дозвілля, уваги і турбота про кожного члена сім'ї).

Знати це важливо і потрібно, адже щороку в країні виникає близько 3 мільйонів нових сімей, а більше 90 процентів населення — живе в сім'ях. Для того, щоб сім'я була щасливою, треба вміти багато чого: планувати бюджет, вміло використовувати час, знати основи виховання дітей. Але є ще одна «наука»,

році, М. Соловйов визначає це поняття як сукупність краших зразків відносин між чоловіком і дружиною, батьками і дітьми та іншими родичами, що характеризується любов'ю і дружбою, взаємним довірою і рівноправ'ям, взаєморозумінням і взаємодопомогою.

На чому тримається сімейне щастя? На біологічній, економічній і духовній зацікавленості чоловіка і дружини. Все це взаємодоповнюється в сім'ї, все необхідне для рівноваги взаємини. Але сьогодні духовний фактор — інтелектуалізація шлюбу для багатьох непередбачених сімей стала бар'єром — адже для спільного життя потрібне велике і постійне напруження душевних сил, активний труд душі. Якщо цього нема і немає прагнення до цього — сім'ї загрожує конфліктна ситуація, а то й розлучення. Про це все йдеться в книгах М. Соловйова. А остання з названих книг корисна буде, як самим членам молоді сім'ї, так і працівникам, працівникам служби знайомств, працівникам загсів, народних університетів та іншим людям, причетним до організації виховання і дозвілля молоді і молодіжників.

А. КОРИНЬ, редактор обласної наукової бібліотеки імені Крупської.

ЯК БУТИ ВРОДЛИВОЮ

Ірапляється іноді, що після одруження молода жінка дбає про свою зовнішність менш, ніж раніше. Брак часу, турботи тощо. І все ж, це поодинокі випадки. Кожна жінка мріє бути вродливою. А для цього не можна забувати про службу краси, тобто про перукарню. Тут і справді за півгодини можна стати невідомою. Фантазія і смак перукарів зростають своєю справою. Основні форми зачісок, які сьогодні пропонують майстри салону — каскадні, каре і боб. Кожна стиль дуже різноманітний. Зачіски можуть бути короткими і довгими. Молоді жінці, у якій після одруження турбот додається, зручно носити коротку зачіску. Якщо час дозволяє посидіти у перукарні, можна зробити завивку, яка в минулому сезоні знову стала модною. Взагалі мода різноманітна. Різному обличчю мода диктує різні форми зачіски.

Треба відзначити, що сьогодні повертається мода 50-х років. Звісно, вона модернізується. Зачіска молодої жінки 80-х років відрізняється від зачіски, яка була модною три десятиліття тому, але основна її однакова — підрізане волосся.

Тепер стосовно кольору. Природний колір волосся завжди модний. Але сьогодні у пошані мелірування, тобто різнокольорові пасми волосся, а також балаж: чергування темного і світлого кольору волосся.

І останнє. Часто мене запитують, чи модно носити коси. Модно. Красиве, довге волосся завжди прикрашає людину. Нині модні різні переплетіння з довгого волосся і просто заплетені коси. А взагалі, даремно думають жінки, що догляд за своєю зовнішністю вимагає багато часу. Не забувайте лише про послуги салонів краси.

М. ЕГОРОВА, майстер-перукар, завідувача салону № 10 комбінату «Промінь». Пропонуємо вашій увазі кілька зачісок з популярного польського журналу «Врода».

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА: 316050. МПС, м. Кировоград, вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділа робітничої молоді та внутрішнього життя, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патриотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

БН 01417.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 39.

Тираж 63 200.

Газета виходить у вівторок четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.